พลิกแผนที่ มุ่งสู่ “สมัชชาสุขภาพ” 2549

“สมัชชาสุขภาพ หมายถึง กระบวนการที่ให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้อย่างใช้ปัญญาและสมานฉันท์ เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ หรือความมีสุขภาพของประชาชน โดยจัดให้มีการประชุมอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วม”

นั่นคือสาระสำคัญของการจัด **สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ** ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญส่วนหนึ่งในการปฏิรูประบบสุขภาพ ตามเนื้อหาสาระใน **ร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ...** ที่ยังอยู่ในกระบวนการนิติบัญญัติ

5 ปีที่ผ่านมา สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ (สปรส.) ได้ทำหน้าที่ “เจ้าภาพ” ประสานส่วนร่วมจากภาคีทุกฝ่าย ทั้งภาคราชการ เอกชน และประชาชน จัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ในฐานะการทดลองกระบวนการระหว่างรอร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ต่อเนื่องมาทุกปี โดยที่ผ่านมาข้อเสนอเชิงนโยบายอันเป็นผลสรุปที่ประมวลจากกระบวนการจัดสมัชชาสุขภาพดังกล่าวได้ถูกนำเสนอต่อยังรัฐบาล โดยมี คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คปสช.) เป็น “ช้อต่อ” ที่สำคัญ และแปรสู่นโยบายสาธารณะแล้วจำนวนหนึ่ง เช่น มาตรการลดการใช้สารเคมีการเกษตร การพัฒนากลไกเพื่อคุ้มครองสุขภาวะของคนพิการ เป็นต้น

ในวันที่ 27-29 ต.ค.นี้ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 6 จะจัดขึ้น ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จ.นนทบุรี โดยกำหนดประเด็นหลักในหัวข้อ “เศรษฐกิจพอเพียง สู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุข” โดยมุ่งบรรลุวัตถุประสงค์ในการ **“แลกเปลี่ยนความรู้ ขยายสู่วงกว้าง สร้างความเชื่อมั่น ผลักดันนโยบาย”** เป้าหมายความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการผลักดันให้เกิดขึ้น คือ การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม โดยองค์ประกอบหลักของงานด้วยกัน 2 ส่วน คือ เวทีการประชุมสมัชชาสุขภาพ และลานนิทรรศการสมัชชาสุขภาพ เส้นทางสู่วิถีพอเพียง

กล่าวได้ว่า สมัชชาสุขภาพแห่งชาตินี้เปรียบเสมือน “พื้นที่สาธารณะ” ในการนำแนวคิดและแนวทาง ปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ เพื่อปรับกระบวนทัศน์และกลยุทธ์ความปฏิบัติในทุกเรื่อง จากทุกทาง

ไฮไลต์ประเด็นในวาระสมัชชาฯ

- **การเปิดเวทีประชาชนในระดับใหญ่ 1 หัวข้อ** ว่าด้วย *เศรษฐกิจพอเพียงกับการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง* จากผู้นำชุมชน เจ้าของธุรกิจ สื่อมวลชน และนักพัฒนาอาวุโส
- **การประชุมสมัชชาสุขภาพในประเด็น “เศรษฐกิจพอเพียงสู่ความอยู่เย็นเป็นสุข” 5 ประเด็น** ได้แก่ *(1) นโยบายสุขภาพกับการสร้างเสริมสุขภาพบนเส้นทางเศรษฐกิจพอเพียง (2) ธุรกิจกับเศรษฐกิจพอเพียง (3) ศักยภาพสุขภาพ สร้างสุขได้อย่างไร (4) การใช้ยาอย่างพอเพียง (5) ยุทธศาสตร์สุขภาพพอเพียง ทิศทางในช่วงแผนฯ 10*
- **การประชุมสมัชชาสุขภาพในประเด็นทั่วไป 9 ประเด็น** ได้แก่ *(1) ภูมิคุ้มกันสังคมอยู่เย็นเป็นสุข (2) จิตอาสา พลังสร้างโลก (3) พลังประชาชนกับการจัดการสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (4) มองอนาคตสุขภาพคนไทย ผ่าน “แผนยุทธศาสตร์กำลังคนด้านสุขภาพแห่งชาติ” (5) เด็ก และเยาวชนกับการรู้เท่าทันสื่อ (6) นิติรัฐเพื่อสังคมอยู่เย็นเป็นสุข (7) การบริหารจัดการขยะ*

เจาะหัวใจสานนิทรรศการสุดตระการตา

สิ่งที่ปรากฏในพื้นที่ลานสมัชชาสุขภาพ เส้นทางสู่วิถีพอเพียง มุ่งแปรแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้สื่อสารอย่างง่าย ๆ สะท้อนแนวคิด “พอเพียง สมดุล ยั่งยืน” ผู้เข้ามาเยือนจะได้ท่องไปบนถนนแห่งความพอเพียง สู่เนื้อหาน่าสนใจ ที่นำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น

- พบประชุดคุยกับผู้คนหลากหลายวงการที่นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ อาทิ ทหาร โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ธุรกิจ นักเรียน, ผู้นำชุมชน
- ชมการปรุงอาหารมังสวิรัติเมนูสุดเก๋ ปลูกผักบนดาดฟ้า สร้างบ้านดิน และอื่น ๆ อีกมากที่คุณเอากลับไปทำได้
- ชมรมหรีสูวิถีพอเพียง อาทิ เงินทองต้องใส่ใจ ฟื้งตัวเองได้ง่ายๆ ไม่ต้องใช้เงิน เพิ่มคุณค่าสินค้าชุมชนด้วยวัสดุเรียบง่าย
- ชื่นชมศิลปะแห่งความพอเพียง ภาพวาดจินตนาการความพอเพียงของเด็ก ภาพถ่าย “อยู่เย็นเป็นสุข” ผลิตภัณฑ์จากฟางข้าว
- เพลิดเพลินกับดนตรี ภาพยนตร์ และหนังสือที่สะท้อนชีวิตที่เพียงพอ

นอกจากนี้ ยังมีเวทีกลางสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนข้อมูล ความรู้ และการวิพากษ์ วิจารณ์ วิเคราะห์ เพื่อค้นหาแนวทางในการปฏิบัติอย่างยั่งยืน และพื้นที่นิทรรศการ นำเสนอเรื่องของสมัชชาสุขภาพ ทั้งเรื่องความหมาย และพัฒนาการในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา

หลอมพลังรวมหัวใจสร้างคำประกาศเจตนารมณ์

บทสรุปของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ ในกระบวนการสมัชชาสุขภาพครั้งที่ 6 ก็คือ การจัดทำและประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันระหว่างภาคีทุกฝ่าย เพื่อขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

และในงานนี้ยังมีการสำรวจความเห็นจากผู้ร่วมประชุม เพื่อเตรียมประเด็นสำหรับสมัชชาสุขภาพแห่งชาติปี 2550 ต่อไป

นี่คือการกลั่นกรองความตั้งใจของภาคีผู้ร่วมพัฒนากระบวนการสมัชชาสุขภาพ 2549 สู่เวทีแห่งการร่วมเรียนรู้และรังสรรค์ของแรงบันดาลใจ เข้ากับวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ที่ไม่จำกัดอยู่แค่วิถีชนบทในภาคเกษตรกรรม หรือความเรียบง่ายท่ามกลางธรรมชาติ หากแต่ยังสะบงามความอยู่เย็นเป็นสุขอย่างวิถีชีวิตเมือง ที่แม้แร่งขันรุ่นวาย แต่ก็ไม่ขัดเขินหากจะน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้...

“เล็กพริกขี้หนู”

คู่มือเล่มเล็กแม่แรงขยับแนวคิดสู่ภาคปฏิบัติ

ในเดือนตุลาคมนี้ สปรส. จะเริ่มเผยแพร่ คู่มือนำทางชีวิต **“รักพ่อ เพื่อพ่อ ขอดำเนินชีวิตด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง”** หนังสือเล่มเล็ก ๆ บาง ๆ หน่า มีเนื้อหาเข้มข้น จนอาจเปลี่ยนมุมที่บางคนเคยมอง “เศรษฐกิจพอเพียง” ไปตลอดกาล

สปรส. ตั้งใจจัดทำคู่มือเล่มเล็กนี้ขึ้นเพื่อทำหน้าที่เสมือน “แม่แรง” ช่วยยกระดับการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงใน 2 ทาง

ทางแรก คือ ถอดรหัสประกาศและสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนนำแนวคิดนี้ไปสู่การปฏิบัติ

ทางที่สอง คือ การขยายมุมมองต่อแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่วิถีชีวิตของคนทุกคน

เนื้อหาของผู้คน ชุมชน และหน่วยงาน ที่ถูกถ่ายทอดออกมาอย่างเรียบง่ายในเล่มสะท้อนถึงวิถีดำเนินชีวิต ตลอดจนการทำมาหากิน และการปฏิบัติหน้าที่การงานบนหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่งดงามไปด้วยความแตกต่างหลากหลาย ตั้งแต่เรื่องราวของหมอชนบท ชาวจะนะมหาวิทยาลัย ดีไซเนอร์สิ้นค้าหรู หมู่บ้านโรงงานที่อยู่ในวงจรการหนี้นและสินเชื่อมหาโหด กลุ่มแม่บ้านในชุมชนแออัดที่เต็มไปด้วยปัญหา ชุมชนที่ล้มพันไปด้วยหนี้สิน ชาวบ้านที่เคยเป็นส่วนหนึ่งของกระแส “เศรษฐกิจฟองสบู่” ตลอดจน วัด โรงเรียน และบริษัท เพื่อเป็นตัวอย่างให้คนไทยทุกคนมีโอกาสได้ศึกษาและค้นหาวิถีการดำเนินชีวิตบนหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมสำหรับตนเอง

แน่นอนว่านั่นคือพื้นฐานสำคัญของสังคมสุขภาวะ ซึ่งเป็นยุคมการบรรลุสูงสุดของการปฏิรูประบบสุขภาพ

คู่มือกระทัดรัดและสีสันสดใสส่วนให้เปิดบานใจเล่มนี้ คือ ส่วนหนึ่งที่ช่วยเติมเต็มแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง สู่ความอยู่เย็นเป็นสุข” ในเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติปีนี้ ให้ปรากฏแจ่มชัด